

Berättelsen om drängen Sven Månsson född år 1798.

I Södra Rörum finns ett drängaskåp vilket ägts av nämnda dräng, som sedermera blev dömd för mordbrand hos Aboen Klomed Olsson samt intilliggande hus vilket ägdes av smeden Johannes Karlberg. Branden inträffade den 19 april 1833 mellan kl 12 Och 1. Den som anlade mordbranden var drängen Sven Månsson, född den 13 april 1785. Han hade varit soldat i 7 år och tagit sig namnet Rörström. Efter fyra rättegångar erkände Sven Månsson Rörström att han nämnda dag, begått mordbrand mot smeden Anders Karlberg och hade därtill blivit tubbad av sin broder torparen i Gunnarp Nils Månsson född 1788. Torpet lydde under en ägare med namnet Sven Bengtsson.

Båda bröderna voro söner till Måns Nilsson i Funderset och hans maka Bengta Svensdotter, vilka voro bönder. Båda voro döda då när branden inträffade

Sven Månsson omtalade att han använt stål och flinta samt en fnöske-svamp. Då det tagit sig ordentligt i svampen vilken enligt dunkelt erkännande varit preparerad med svavel, kastades denna fakla in från östra gaveln varvid båda husen brände ner till grunden med rättspåföljd för bröderna.

Vid förhandlingarna framkom att Pigan Hanna Jönsdotter född den 6 dec. 1802 var, eller hade blivit fästekvinna till sin husbonde Nils Månsson Men av en eller annan anledning uppslagit förlovningen med sin husbonde för att i stället flytta till smeden Johannes Karlberg boende i nämnda hus i Södra Rörum .

Efter säkerligen många och långa övertalningsförsök bevekade sig brodern över Måns och lovade honom att hämnas, för sin lidna oförrätt.

Sven Månsson hade tidigare brott på sitt samvetet. Trots många pressanförhör erkände aldrig han som tubbade sin broder till brottet.

Dom avkunnades vid Frosta Härad's tingsrätt den 20 maj 1833, och han avrättades genom halshuggning på galgplatsen i Hörby samma år.

Det var säkerligen en bedrövd häradsrätt, som efter tingsförhandlingarna på eftermiddagen den 20 juni 1833. Ansågs sig enligt lagen tvungna att döma soldaten Sven Månsson Rörström till halshuggning för mordbrand. Sven Månsson Rörström var född i Funderset S. Rörum, på samma plats som sin något äldre broder. Soldaten Sven Månsson vilken tagit sig namnet Rörström i armén, hade ett brokigt förflutet under de sju år han tjänade kronan och blev därifrån så småningom utstraffad. Problemet för honom blev att få någonstans att bo och äta, ty utstraffade knektar fanns det vid denna tid gott om. Därför sökte sig Sven till sina hemtrakter, för att där söka livets nödort. Men då ingen hade behov av honom flyttade han hem till brodern vilkens hustru var sjuk. Hustrun var bördig från Linde-röd och hette Kjerstina Jönsdotter född den 7/10 1797. De hade övertagit ett torp i Gunnarp S. Rörum några år tidigare. På grund av hustruns sjukdom hade brodern Nils Månsson fäst en piga från Fulltofta, med namnet Hanna Jönsdotter född den 6/12 1802. Då hustrun Kjerstina allt efter som tiden gick, blev allt sämre och ej kunde ställa upp för mannens rätt som det löd på denna tid. Flyttade denne över intresset på sin piga som han sade sig ha rätt till, då inte hustrun kunde ställa upp, men blev hela tiden avspisad. Efter hustruns död med begravning i S. Rörum den 5 februari 1831, blev det allt svårare för Hanna att freda sig mot sin husbonde som ville lagligen fästa henne till sig. Någon kväll i veckan brukade Hanna göra sig iordning och gå ned till byn och en kväll följde Sven efter på avstånd och fick då se sin piga Hanna gå in i smeden Carlbergs gård. Smeden Carlberg var född 1798 den 6 september och hade varit gift med Sissa Jönsdotter född 1792, men dog i början på året 1833. Därför behövde Carlberg också en hushållerska en nödvändighet då han hade flera barn i sitt tidigare Äktenskap. Då Carlberg var en rejäl karl och hade en helt annan ekonomi än torparen Nils Månsson, började Hanna vändas dit.

Nu förstod Nils Månsson vad klockan var slagen, nu gällde det att handla fort innan Hanna flyttade till smeden, Man frågar sig hur sådant kunde hända som nu bröderna överlade om. Nils Månsson hade nu ett så stort hämndbegär mot smeden, att han under flera daga försökte tubba sin bröder Sven Månsson Rörström, som väl inte hade ett fläckfritt förflutet under sitt krigarliv, att sätta eld på Carlbergs gård och smedja i S. Rörum. Sven försökte på alla sätt, att få sin bror att förstå vad det skulle kosta honom om han blev fast. Särskilt då han tidigare blivit utstraffad från kronan, brodern hotade honom att han skulle kasta ut honom ur sitt hus och att han då blev ställd på bar backe då ingen ville ha en som han i sitt hus. Nils lockade honom med pengar till en Amerikabiljett, (detta enligt en nabokvinna), i ett vittnesmål som inte framkom i rätten. Där det endast talades om kontant ersättning. Men det var väl ändå detta som blev den tändande gnistan. Sven Månsson lovade att utföra gärningen om Nils följde honom på vägen, så skedde och omkring middagstid började folk skrika det brinner hos smen. Vi övergår nu till förhören vid Frosta Härads Tingsrätt om vad som skedde fredagen den 19 april 1833.

Vid de fortsatta förhören med den misstänkte Sven Månsson Rörstrand, framkom det att sedan Nils Månsson arrendatorn av torpet i Gunnarp och den misstänktes bror blivit änkeman hade han försökt att med lock och pock, med hot i alla former, med rena handgripligheter och omtalat för henne att om husmodern på en gård dör, är det den pigans plikt, som husbonden vill gifta sig med och är i hans tjänst, att ställa upp såväl med säng och säte, som med att deltaga och leda arbetet på åkrarna som inomhus.

Men detta ställde sig pigan Hanna Jönsdotter totalt avvisande till.

Häradsdomaren kallade nu fram Pigan Hanna Jönsdotter som var född i Fulltofta den 6 december 1802. Hon omtalade att Nils Månsson att vittne fanns på att han skrikit till henne att hon kunde dra rakt in i helvete.

Hanna Jönsson samlade då ihop sina tillhörigheter och flyttade ner till smed Johannes Carlberg, denne var född 1798 och var mera jämgammal med Hanna än Nils Månsson som var 10 år äldre.

Smeden Carlberg även blivit änkeman några månader tidigar och hade troligen lagt ut sina krokar för Hanna Jönsdotter, kanske tidigare än Nils Månsson. Så hon visste säkert var hon skulle bli av.

Vid urtima tinget den 20 maj mellan bröderna Sven Månsson Rörström och Nils Månsson, den förstnämnde utstaffade soldat boende hos sin broder Nils i Gunnarp å ena sidan såsom svaranden och bysmeden Carlberg boende i S. Rörum som den av mordbranden drabbade. En del nya vittnen voro nu inkallade, men vid konfrontationen med torparen Nils Månsson, nekade denne till alla de vittnen som sett honom vid det aktuella tillfället .

Allt medans brodern Sven Månsson Rörström i sin förtvivlan åter och åter försökte övertyga häradsrätten om, att han för lock och pock samt under hot begått gärningen, samt att det skedda varit ett svartsjuka och en hämndaktion som han själv varit för feg att utföra.